

Vlaams
Parlement

vergadering **C33**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 17 oktober 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de afstemming van de fiscale wetgeving op het hervormde erfrecht – 2786 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de werking van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) – 2951 (2016-2017)	8
VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het toekomstige potentieel van blockchaintechnologie voor de werking van de coördinatiestructuur voor patrimoniuminformatie – 2967 (2016-2017)	9
VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de mogelijke scheef trekking van de fiscale uitgaven in de personenbelasting – 149 (2017-2018)	13

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de afstemming van de fiscale wetgeving op het hervormde erfrecht – 2786 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Paul Van Miert

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, mijn vraag om uitleg heeft betrekking op de afstemming van de fiscale regelgeving, meer bepaald de erfbelasting, op het hervormde erfrecht. Het huidige erfrecht, zoals het momenteel nog van toepassing is, voorziet onvoldoende in mogelijkheden om een regeling te treffen voor de nieuwe maatschappelijke realiteiten. Ik denk dan aan de stijgende levensverwachting, waardoor mensen erven op een ogenblik waarop ze dat wellicht minder nodig hebben, en aan nieuw samengestelde gezinnen. Mensen die in een nieuw samengesteld gezin leven, willen ten aanzien van alle kinderen op dezelfde manier kunnen handelen.

De federale overheid heeft zeer lang aan een nieuwe regelgeving gewerkt. Op 20 juli 2017 is de nieuwe wet goedgekeurd. De datum van inwerkingtreding is 1 september 2018. Dat is kort dag. Mijn vraag om uitleg dateert van 1 september 2017, net een jaar op voorhand. Dit betekent dat er op een jaar tijd in Vlaanderen heel wat werk aan de winkel zal zijn.

Ondertussen hebben we de Septembeerklaring gehoord. Daarin zijn een aantal elementen in verband met de nieuwe erfbelasting aan bod gekomen. Ik vraag me echter af hoe de verdere afstemming van de nieuwe erfbelasting op de federale wetgeving tot stand zal komen.

Met betrekking tot deze hervorming heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers er doelbewust voor gekozen om fiscaalrechtelijke motieven niet te laten meespelen. De Kamer van Volksvertegenwoordigers is louter uitgegaan van het burgerrechtelijk aspect. Dit betekent dat het fiscaal recht het burgerlijk recht moet volgen en niet omgekeerd of op hetzelfde ogenblik.

In Vlaanderen hebben we het al vaak gehad over de nood aan een hervorming van de erfbelasting. Net als het erfrecht is die belasting niet meer afgestemd op de huidige maatschappelijke realiteiten. Om evidente redenen zijn tijdens de voorbije legislatuur een aantal aanpassingen met minimale financiële impact doorgevoerd.

Minister, eerst hebben voormalig minister Turtelboom en nadien uzelf verklaard voor een grote hervorming van de erfbelasting te kiezen. U wilde eerst afwachten wat de federale overheid zou beslissen en vervolgens nagaan welke aanpassingen u zelf moet doorvoeren.

Tijdens de vorige legislatuur is een speciale commissie opgericht om de knelpunten in de bestaande fiscale regelgeving op te lijsten. De ambitie is nu tot een volledige herziening te komen. Vorig jaar heb ik een vraag om uitleg gesteld over het onderzoeksrapport van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting. In dat rapport staan voorstellen om de successierechten te hervormen. In uw antwoord hebt u verklaard te willen wachten op de federale wijzigingen aan het erfrecht alvorens zelf concreet aan de slag te gaan.

Aangezien de federale wetgeving ondertussen is goedgekeurd, zou ik u dan ook willen vragen hoe u het traject plant naar een afstemming van het fiscaal recht op het nieuw erfrecht met betrekking tot de erfbelastingen. Specialisten hebben

een aantal elementen aangebracht. Een inventaris van de noodzakelijke wijzigingen wordt opgesteld. Welke aanpassingen moeten er komen in functie van het nieuw erfrecht?

Hoe maakt u werk van uw eigen grote Vlaamse hervorming? Dit staat los van de federale aanpassingen. Hoe wordt hiervan werk gemaakt? Wat is het traject naar die hervorming? Wat is de timing?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Voorzitter, we hebben het in deze commissie al vaker gehad over de federale hervorming van het erfrecht en over de impact hiervan op de Vlaamse erfbelasting. De hervorming van het federaal erfrecht staat in feite los van de ambities van de Vlaamse Regering om de Vlaamse erfbelasting te hervormen en aan te passen aan de gewijzigde maatschappelijke context.

Het federaal erfrecht is uiteraard welkom. Ik ben verheugd dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers een hervorming van het erfrecht tot stand heeft kunnen brengen. Mijn eigen partij en ikzelf zijn grote voorstanders en voorvechters van een flexibel erfrecht. Iedere toekomstige erflater moet een redelijke beschikkingsvrijheid krijgen. Eenieder moet kunnen beslissen wat na zijn overlijden met zijn vermogen moet gebeuren.

Minister van Justitie Geens heeft hier hard aan getrokken. Mevrouw Van Cauter heeft ook een voortrekkersrol vervuld. Als toenmalig minister van Justitie heeft mevrouw Turtelboom enkele jaren geleden een vrijwillige erfenissprong mogelijk gemaakt. Een kind kan de nalatenschap van zijn ouder verwerpen. Hierdoor kan een kleinkind erfgenaam worden. Op die manier komen vermogens sneller bij een jongere generatie terecht. Zij kunnen dan investeren en de droom van een eigen woning of een eigen zaak verder waarmaken. Wij zetten dat werk nu verder.

Als Vlaamse Regering moeten we uiteraard inspelen op de hervormingen van het federale erfrecht. Dat lijkt me nogal logisch. Op 14 juli 2017 heb ik de Vlaamse Regering een voorontwerp van decreet voorgelegd. Ik wil hiermee een onnodige fiscale hindernis voor de erfenissprong wegwerken. In de Vlaamse Codex Fiscaliteit staat immers een oude bepaling met ongewilde effecten: "Als een erfgenaam verkiest zijn wettelijk of testamentair erfdeel te verwerpen, dan mag de erfopvolger die dat verworpen erfdeel bekomt niet minder successierechten betalen dan de belasting die de verwerper had moeten betalen indien hij deze niet had verworpen."

Deze antimisbruikbepaling hebben we geschrapt. Ze is voorbijgestreefd en heeft veel te vaak onrechtvaardige gevolgen. We kunnen toch moeilijk een erfenissprong mogelijk maken en aanprijzen aan de ene kant en die aan de andere kant tegelijkertijd met een verouderde fiscale antimisbruikbepaling ontmoedigen.

De collega's in de Vlaamse Regering hebben mijn initiatief onderschreven. Na het advies van de Raad van State werd het ontwerp op 6 oktober definitief goedgekeurd. We zullen dit dus weldra verder kunnen bespreken in de commissie. Dit is een voorbeeld van hoe we met de Vlaamse erfbelasting kunnen inspelen op de federale hervormingen.

Als we dan zien welke uiteenlopende reacties de aankondiging van dit initiatief met zich heeft meegebracht, dan merken we ook hoeveel Vlamingen begaan zijn met deze problematiek. Iedereen weet dat de maatschappij evolueert, geëvolueerd is en verder zal evolueren en voelt ook aan dat onze regelgeving,

zoals het federale erfrecht en de regionale successierechten, dringend aan een update toe zijn.

Met deze Vlaamse Regering hebben we ook afgesproken om het nieuwe federale erfrecht alle kansen te bieden. Laten we even de stand van zaken van de beide trajecten – onze eigen hervorming enerzijds en de aanpassingen gelinkt aan het federale erfrecht anderzijds – bekijken.

Eerst en vooral de aanpassingen van het federale erfrecht. De eerste vraag is wat we na de federale hervorming precies moeten doen. Mevrouw Schryvers, uit een eerste en voorlopige analyse van mijn administratie en mijn kabinet is alvast gebleken dat we niet enkel onze eigen Vlaamse erfbelasting moeten evalueren. Er zijn bijvoorbeeld ook repercussies op de Vlaamse schenkbelasting. Als voorbeeld hiervan verwijs ik naar de mogelijkheid tot het afsluiten van erfovereenkomsten. Dat is een nieuwe figuur die tal van mogelijkheden biedt. De vraag is hoe onze eigen belastingdienst daarmee moet omgaan. Kan een vermelding in deze overeenkomst aanleiding geven tot erf- of schenkingsrechten? Moeten we daarvoor de Vlaamse Codex Fiscaliteit wijzigen? Of volstaat een administratieve verduidelijking? Alleszins moeten we hier zo snel mogelijk duidelijkheid bieden.

Toekomstige erflaters en erfopvolgers moeten rechtszekerheid krijgen. Anders dreigen de ruimere beschikkingsvrijheid en de andere nieuwe mogelijkheden dode letter te blijven.

De aanpassingen zijn niet allemaal even noodzakelijk. Sommigen zijn eerder faciliterend of flankerend. Hoe ver staan we daarmee? Wel, we hebben met de administratie en het kabinet reeds een analyse gemaakt. Die analyse wordt verfijnd. We beginnen met de nodige voorbereiding van de ontwerp teksten. Ik merk ook op dat er heel wat specialisten hun inzichten op dat vlak langs diverse kanalen kenbaar hebben gemaakt, hetzij via media, hetzij wat minder luidruchtig via een persoonlijke mail naar mij of ook rechtstreeks aan het parlement. Dit kan ons alleen maar helpen om de verdere stappen te zetten.

De vraag is nu: wanneer moeten we klaar zijn? De federale wet is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 1 september en zal gelden voor overlijdens vanaf 1 september 2018. Voor de schenkbelasting en voor de rechtszekerheid lijkt het mij echter geen overbodige luxe om al eerder met ons huiswerk klaar te zijn, zodat we kunnen antwoorden op vragen van vooruitziende Vlamingen. En als we dan toch aanpassingen doorvoeren, lijkt het mij efficiënt om dit mee te nemen samen met onze eigen Vlaamse hervorming.

Wat is de stand van zaken van onze eigen hervorming van de Vlaamse erfbelasting? Ik heb eerder al omstandig toegelicht hoe ik dit zie. Zoals gevraagd in dit parlement en in deze commissie moeten we inderdaad werk maken van een al te hoge taxatie buiten de rechte lijn. We kijken niet alleen naar de tarieven. Er zijn ook nog andere aspecten van de berekening die we moeten bekijken. Een hervorming of maatregel kan op een gegeven moment perfect logisch en zelfs noodzakelijk zijn, maar na verloop van tijd moeten we evalueren of de ratio ervan nog bestaat. We bekijken dan welke alternatieven er zich eventueel aandienen.

Er werden door mijn administraties verschillende mogelijke scenario's uitgewerkt. We werken nu aan een shortlist, om vervolgens onze finale keuze in regelgevende teksten te vertalen. En als ik u zeg dat beide trajecten samen zouden worden genomen tot één globaal pakket aan maatregelen, dan is uw vraag naar de timing die ik wil hanteren meteen ook beantwoord: ten laatste op 1 september 2018, met de nadruk op ten laatste.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Uit uw laatste zin leid ik af dat de timing ten laatste 1 september 2018 is, maar dat de ambitie vroeger is. Dat meen ik toch te mogen afleiden.

Ik ga in op uw antwoord. Ten eerste, ja, er zijn de voorbije jaren al fragmentaire aanpassingen doorgevoerd die nodig waren en waar wij ook achter stonden. U hebt uitvoerig verwezen naar uw laatste initiatief ter zake met betrekking tot de erfenissprong, met name dat de erfenissprong in totaliteit niet minder fiscale inkomsten mag opbrengen dan wanneer hij er niet was. Daaraan hebt u geremedieerd. Wij staan daar absoluut achter. Het lijkt mij een goede zaak, minister.

Maar u weet – vermits u het aanhaalt, zal ik dat ook doen – dat wij ter zake nog een ander voorstel hebben dat het nog flexibeler maakt, namelijk geen alles-of-nietsverhaal voor degene die erft, want die zou een gedeelte kunnen doorschenken aan een volgende generatie. En het doet me plezier dat u zegt dat publicatie van dergelijke maatregelen zoveel reactie opwekt. Er hebben nu eenmaal zo veel mensen mee te maken. Iedereen wordt ooit in zijn leven in zijn directe omgeving of familie geconfronteerd met overlijden. Want dat is ook mijn ervaring: er zijn geen thema's waarop je zoveel reacties krijgt als op deze. Dat betekent dat het gevoelig ligt en dat we inderdaad het nodige moeten doen voor de aanpassing aan nieuwe maatschappelijke realiteiten.

Ik onderschrijf volledig dat u zegt: we gaan het in één stap doen en dan moet eerst de analyse gebeuren van de impact die de federale regelgeving nu heeft. Ik hoop – en meen toch te mogen hopen – dat dat heel minutieus zal gebeuren. Want als er zich onverwachte zaken zouden voordoen, denk ik dat mensen met grote gevolgen zouden kunnen worden geconfronteerd.

Ten tweede, los daarvan, maar samen in te voeren, staat de grote eigen Vlaamse hervorming, waar eigen Vlaamse accenten moeten worden gelegd. Ik denk dat die in grote lijnen bekend zijn en hier al vaker ter sprake zijn gekomen. We hebben het vaak over de hoge tarieven, zeker in de zijlijn, voor derden. Ik denk dat we allemaal onderschrijven dat daaraan moet worden geremedieerd, maar voor onze fractie is dat zeker niet het enige. Het zou echt een gemiste kans zijn als we ons zouden beperken tot die tarieven. We moeten het ook hebben over bijvoorbeeld gelijkstelling van stief- en zorgkleinkinderen, globalisering. We moeten durven spreken over plaatsvervulling voor neven en nichten. Kortom, ik denk dat er nog heel wat elementen zijn die we hier samen kunnen bediscussiëren.

Ik kijk ernaar uit om dit thema de volgende maanden verder te bespreken binnen deze commissie.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik heb nog een vraag. Uiteraard geldt voor mijn fractie dat een hervorming van belastingen er vooral op moet gericht zijn om de belastingen indien mogelijk te verlagen.

De onzekerheid en de hoge tarieven in bepaalde segmenten kunnen aanleiding geven tot ontwijkingsgedrag. Trouwens, collega's, belastingvermindering wil niet altijd zeggen dat er minder inkomsten zijn voor de overheid. Als de betalingsbereidheid stijgt, stijgen ook de inkomsten en dalen de kosten wegens fraude navenant.

Minister, zou het een optie kunnen zijn om te denken aan een systeem waarbij een vrijgestelde som wordt geïntroduceerd en daarboven een – ik zeg maar iets – vlaktaks van een bepaald percentage dat ook in andere fiscale systemen

werkbaar zou zijn. Ik wil u dat idee alvast meegeven, voor wanneer u uw shortlist verder verfijnt. Ik denk dat dat zowel aan rechtvaardigheid als aan rechtszekerheid kan tegemoetkomen.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Collega's, ik dank jullie voor jullie voorstellen.

Er zijn inderdaad al wat aanpassingen gedaan, mevrouw Schryvers. Ik deel uw mening dat het debat heel belangrijk is en dat mensen heel duidelijk moeten weten waarover het gaat. Ik zie in nogal wat reacties dat er wat misverstanden zijn en dat het niet altijd even duidelijk is. Het enige wat daarbij helpt is erover praten, erover discussiëren – uiteraard op een beschaafde manier. Dat lijkt me nogal logisch.

Het is ook belangrijk ervaringen mee te nemen. Ik denk dat u advocate bent, maar ik ben er niet zeker van. (*Opmerkingen van Katrien Schryvers*)

Vanuit uw beroep wordt u daarmee geconfronteerd.

In mijn vorige leven – dat ondertussen al wat begint weg te deemsteren – ben ik daarmee ook geconfronteerd, als kantoorhouder en verantwoordelijke in de banksector. Ik moet er nogal vaak hard op aandringen te zeggen dat alle mensen, van gelijk welke rang of stand, met erfenissen en erfbelastingen te maken hebben. Dit zijn niet alleen maar rijke mensen en grote vermogens. De meeste mensen die te maken hebben met deze successierechten, zijn gewone, gemiddelde Vlamingen. Ik denk dat het vaak niet doordringt bij sommige mensen dat heel veel gewone mensen ook geconfronteerd worden met deze problematiek, zeker als het gaat over erfbelastingen die in de zijlijn komen. Dan wordt er nogal wat geschrokken.

Ik deel uw mening dat het niet enkel moet gaan over tarieven. We hebben nu een goede hervorming van de erfbelastingen op het federale niveau gehad. We moeten ons daar effectief zoveel mogelijk op afstemmen. Mijnheer Schiltz, uiteraard gaat het ook over verlaging. We hebben daarvoor ook de middelen uitgetrokken. De opstap van de fiscale regularisatie kunnen we aanwenden om voor een stuk de hervormingen te doen. Maar we hebben ook in de begrotingsopmaak vanaf 2019 middelen uitgetrokken in de meerjarenbegroting om effectief een aantal lastenverlagingen in erfbelastingen door te voeren.

We moeten daarover een heel goede dialoog, een heel goed debat voeren. We zullen daaraan werken. Voorstellen zijn altijd welkom. Mijnheer Schiltz, ik noteer uw voorstel, waar uw partij blijkbaar op aandringt. (*Gelach*)

Uiteraard neem ik het voorstel van mevrouw Schryvers ook mee. We zullen proberen een zo goed mogelijke tekst te brengen, zodat de discussie in het parlement volop kan gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop inderdaad dat we kunnen komen tot een nieuw systeem dat fiscaal rechtvaardig is, maar dat ook is aangepast aan nieuwe maatschappelijke situaties van vandaag.

Het komt hier ongetwijfeld binnenkort terug in deze commissie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de werking van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL)
– 2951 (2016-2017)**

Voorzitter: de heer Paul Van Miert

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Minister, de vakantieperiode is vaak het ogenblik waarop we een aantal jaarverslagen in onze bus krijgen of – voor de meer moderne organisaties – een link opgestuurd krijgen waar men het elektronisch jaarverslag kan raadplegen.

Betreffende de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) is de situatie enigszins anders. Het laatst gepubliceerde jaarverslag gaat immers over de periode 2011-2012.

De site vertelt over de geschiedenis van de jaarverslagen, die uitgebreid werden naarmate de bevoegdheden toenamen. Maar nergens staat vermeld dat er beslist werd geen jaarverslag meer te publiceren. Ik stelde hierover al een paar schriftelijke vragen, aan uw voorganger en ik denk ook al een aan u. Daarin wordt bevestigd dat VLABEL geopteerd heeft voor het aanbieden van cijfergegevens. Die zijn inderdaad wel terug te vinden op de site, met als bijkomend argument dat cijfers de mogelijkheid bieden om tendensen en evoluties vast te stellen. Dat is zeker het geval. Wegens schaarste van middelen werd een keuze gemaakt om kerntaken uit te voeren, zo klinkt het.

In uw beleidsbrief en tijdens de besprekingen verwijst u regelmatig naar VLABEL als belangrijke partner in de uitvoering van uw beleid.

Minister, ik heb daar toch nog een paar vragen over. Door enkel het aanleveren van cijfers heb ik als parlements lid niet altijd een goed zicht op de algemene werking van de dienst – wat hun doelstellingen zijn, welke projecten zij vooropstellen, wat zij gerealiseerd hebben, of er koerswijzigingen of bijstellingen nodig zijn. Op welke manier kan nog meer worden gewerkt aan de transparantie van de dienst naar de buitenwereld en de parlementaire gemeenschap toe?

Hoe evalueert u de werking van en de samenwerking met VLABEL? Hoe wordt u op de hoogte gehouden van zijn werking? Beschikt u over een gestructureerde rapportering?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mevrouw Maes, ik dank u voor uw vraag.

De Vlaamse Belastingdienst heeft, zoals u weet, de afgelopen jaren een enorme groei gekend qua uit te voeren taken, en dat in tijden van een sterke besparingsdruk op de personeels- en werkingsmiddelen. Het is evident dat dit een bijkomende druk op de personeelscapaciteit heeft gezet, en dat bij de allocatie van de per definitie schaarse middelen vanuit het management voorrang werd gegeven aan de continuïteit van de maatschappelijke dienstverlening en het verzekeren van de inkomsten voor de Vlaamse schatkist.

Het traject van de overname van de erf- en registratiebelastingen vergde de afgelopen jaren extra en belangrijke inspanningen van het management en de ondersteunende diensten van VLABEL. Nu dit traject is afgerond, komt opnieuw meer capaciteit vrij. Afgelopen zomer werd dan ook gewerkt aan een jaarverslag,

naast de rapportering met cijfergegevens die al werd gepubliceerd. Dit jaarverslag over de periode 2015-2016 is intussen ook op de website gepubliceerd.

Maandelijks ontvangt mijn beleidscel een rapportering over de evolutie van de ESR-ontvangsten (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) van de door VLABEL geïnde gewestbelastingen. Daarnaast is er een kwartaalrapportering over het kohieritme en de inning van de gewestbelastingen en zijn er monitoringrapporten waarbij een prognose wordt gemaakt voor de middelen- en uitgavenbegroting.

In ieder geval beschikken we als Vlaamse overheid nu rechtstreeks wel over veel meer en meer gedetailleerde informatie dan het geval was bij de federale inning van de gewestbelastingen. Verder kan ik ook nog meegeven dat op dit moment binnen de Vlaamse Belastingdienst wordt voortgewerkt aan een structurele rapportering, niet alleen van de key performance indicators die al vele jaren worden gepubliceerd, maar tevens van een set van relevante beleidsgegevens waarrond u in het nieuwe jaarverslag al wat grafische informatie kunt terugvinden.

Indien u nog met vragen zit na het lezen van het jaarverslag, dan zal de administrateur-generaal uiteraard bereid zijn om de commissie hierover te woord te staan.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb net even gegoogeld en stel vast dat het jaarverslag er nu inderdaad op staat. Ik kan u verzekeren dat het er niet stond op het moment dat ik mijn vraag heb opgesteld. Ik zal het bekijken.

Het gaat er mij niet alleen over of ze al dan niet een jaarverslag hebben. Het gaat er mij over wat de werking is. Ik heb de gewoonte om werk op te volgen met managementplannen, met wat er gepland is en wat ze hebben gedaan. Want de cijfers alleen leveren u dat uiteindelijk niet. Dat is de reden waarom ik naar andere documenten vraag, om te kijken of het al dan niet goed draait. Ik vond het dus nodig om die vraag hier te stellen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het toekomstige potentieel van blockchaintechnologie voor de werking van de coördinatiestructuur voor patrimoniuminformatie – 2967 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Paul Van Miert

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister, op 25 april hadden we in deze commissie een eerste gesprek over het ontwikkelen van een visie op de toekomstige aanwending van blockchaintechnologie. Kort daarna heeft collega Gryffroy – ook aan u – in de commissie Energie een gelijkaardige vraag gesteld over hetzelfde thema. Sinds die datum is de berichtgeving over deze technologie, mogelijke toepassingen, voorbeeldprojecten en de eerste effectief uitgerolde commerciële toepassingen alleen maar toegenomen. Deze vraag dateert van 20 september, maar ondertussen heb ik over die technologie ook al vragen gesteld in de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn.

In 2015 werd het samenwerkingsakkoord van 18 april 2014 tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met betrekking tot de coördinatiestructuur voor patrimoniuminformatie (CSPI) door alle entiteiten ondertekend en werd de structuur operationeel. Deze coördinatiestructuur moet ervoor zorgen dat alle gegevens over het patrimonium onderling raadpleegbaar zijn voor de verscheidene entiteiten. Uiteraard is de aandacht van deze structuur in de eerste plaats gericht op het wederzijds ontsluiten van databases.

We hebben het dan over patrimoniuminformatie, een van de domeinen waarin blockchain een heel brede toepassing zou kunnen kennen.

Maar dit domein is bij uitstek geschikt om in de toekomst blockchaintechnologie aan te wenden. Het gaat immers om waardetitels die certificatie behoeven en waar het geheel van die informatie niet onder de autoriteit van één enkele instelling valt. Het is een zeer typische 'use case' voor de toekomstige aanwending van blockchaintechnologie.

Bovendien omvat de recente blockchaintechnologie het begrip 'smart contracts'. Dat zijn digitale routines die mee vervat zitten in een blockchain en automatisch informatie opvragen, doorgeven en vastleggen tussen partijen. Ook daar schuilt een belangrijke 'use case' voor deze technologie, als we kijken naar het soms moeizame informatieverzamelingsproces dat aan bijvoorbeeld een verkoop van een onroerend goed voorafgaat.

In onze vorige conversatie over blockchain gaf u reeds aan dat belangrijke elementen hieromtrent federale materie zijn. Dat klopt natuurlijk. Maar toch zou Vlaanderen het best zelf proactief optreden en erop aandringen dat er binnen deze coördinatiestructuur gewerkt wordt naar een 'proof of concept'-project met betrekking tot de aanwending van blockchain.

Ik citeer uit artikel 13 van dit samenwerkingsakkoord: "De raad van bestuur is onder meer belast met de volgende taken: het aannemen van het driejaarlijks strategisch plan, met inbegrip van het vastleggen van de doelstellingen en projecten die kaderen in de opdracht van de CSPI, onder meer in uitvoering van artikel 1bis." Het gaat natuurlijk over dat driejaarlijks strategisch plan.

Minister, is er al een strategisch plan ontwikkeld binnen de coördinatiestructuur? Kunt u daarvan de inhoud meegeven en de stand van zaken qua uitvoering?

Bent u bereid om uw diensten de opdracht te geven om een visie op de mogelijke aanwending van blockchaintechnologie voor de coördinatie van patrimoniumgegevens tussen de entiteiten uit te werken?

Bent u bereid om de vertegenwoordiging van onze regio in de coördinatiestructuur te laten pleiten voor de opname van zo'n 'proof of concept'-project in het strategisch plan?

Is deze taak volgens u verenigbaar met het samenwerkingsakkoord en het huishoudelijk reglement? Indien zich daar obstakels voordoen, bent u bereid hierover contacten te hebben met uw collega's, desgevallend dat op een vergadering van het Overlegcomité aan te kaarten?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Diependaele, ik dank u voor uw vraag.

In de commissievergadering van 25 april hadden we het in meer algemene termen over de mogelijkheden – maar ook de gevaren – van het gebruik van de blockchaintechnologie in processen waarbij de overheid betrokken is.

Ik kan dienaangaande verwijzen naar een overzichtelijk artikel uit De Standaard van 6 oktober, dat voor- en nadelen van blockchain uit elkaar zet. In essentie komt het erop neer dat blockchain enorme voordelen biedt indien men de beheerder van een databank niet vertrouwt of indien men vreest dat de gegevens te vatbaar zijn voor manipulatie of dataverlies. Nadelen van blockchain zijn dan weer dat, doordat alles parallel wordt bijgehouden en gecontroleerd, meer netwerkcapaciteit en energie verbruikt wordt, en de wederzijdse controle ook leidt tot een zekere traagheid van het systeem. Indien de data centraal en veilig kunnen worden bijgehouden, zou dit evenwel nog steeds de voorkeur genieten boven een decentrale boekhouding zoals blockchain.

Uw vragen van vandaag gaan zeer specifiek over de opdracht die de CSPI, de coördinatiestructuur voor patrimoniuminformatie, kan spelen in een toepassing voor het uitwisselen van vastgoedgegevens. Ik zal die dan ook punctueel beantwoorden. Ik wil ook graag meegeven dat ik hiervoor mijn licht heb opgestoken bij het Agentschap Informatie Vlaanderen dat, net als de Vlaamse Belastingdienst, is vertegenwoordigd in de raad van bestuur van de CSPI en dat onder meer het programma 'Vlaanderen Radicaal Digitaal' beheert.

Zoals u weet, beschikken verschillende overheidsniveaus in dit land over patrimoniale documentatie. Een grote component daarvan zit bij het federale kadaster. Daarnaast bezitten de drie gewesten eveneens vastgoedinformatie. Voor Vlaanderen betreft dit bijvoorbeeld het recht van voorkoop, leegstaande bedrijfsruimten, ongeschiktheid, onbewoonbaarheid enzovoort. De CSPI dient om deze informatie tussen de verschillende overheden uit te wisselen.

Uw vraag komt op het goede moment. Er is momenteel een strategisch plan 2018-2020 in opmaak. Het ontwerp zal op de raad van bestuur van de CSPI van oktober een eerste keer worden besproken. Het is dus nog te vroeg om de krachtlijnen hiervan al mee te delen. Het plan zal wellicht eind dit jaar worden goedgekeurd.

Met een 'proof of concept' wordt een concept niet tot in de details uitgewerkt, maar eerder als demonstratie van de mogelijkheden. In diverse beleidsdomeinen, zoals onderwijs, sociale huisvesting, natuurbeheersplannen enzovoort, lopen al dergelijke 'proof of concepts' rond blockchaintechnologie, waarvan de eerste leerresultaten inspirerend en beloftevol blijken te zijn.

Ik zal aan de betrokken entiteiten, waaronder het Departement Financiën en Begroting en de Vlaamse Belastingdienst, vragen om, samen met het Agentschap Informatie Vlaanderen en het Agentschap Facilitair Bedrijf, te onderzoeken of het opportuun is om een 'proof of concept' rond blockchaintechnologie uit te werken voor de coördinatie van patrimoniumgegevens en dat te laten afstemmen met andere betrokken beleidsniveaus of andere actoren. De mogelijkheden en optimalisaties van blockchain ten opzichte van klassieke IT-oplossingen zullen worden afgetoetst vooraleer te komen tot een concreet actieplan.

Ik ben absoluut bereid om te informeren naar de mogelijkheid van zo'n 'proof of concept' in het volgende strategisch plan van de CSPI. Er zijn echter nog heel wat processen en projecten die prioritair moeten worden aangepakt om de patrimoniuminformatie tussen de verschillende databanken vlot te kunnen uitwisselen. Aangezien er nog stappen moeten worden gezet om de bestaande databanken tussen de verschillende overheidsniveaus performant te koppelen, lijkt het me prematuur om al een stap verder te proberen gaan en databankstructuur onmiddellijk decentraal via blockchain te organiseren.

Volgens artikel 5 van het samenwerkingsakkoord heeft de CSPI onder meer als opdracht: "het definiëren van en waken over de implementatie van alle voorwaarden noodzakelijk om het toezicht op, de audit en de traceerbaarheid van de uitgewisselde patrimoniuminformatie te verzekeren, om de patrimoniuminformatie op een optimale en efficiënte wijze te kunnen uitwisselen, om een optimaal hergebruik van de patrimoniuminformatie te verzekeren en om de veiligheid van de uitgewisselde patrimoniuminformatie te kunnen verzekeren; het uitwisselen van kennis, beste praktijken, instrumenten en methodes inzake het beheer en de uitwisseling van de patrimoniuminformatie; en het onderzoeken van nieuwe aspecten en toepassingen van de patrimoniuminformatie om bij te dragen tot een betere dienstverlening aan de gebruikers." Dit was een opsomming van verschillende punten in het samenwerkingsakkoord: punt 2, punt 5 en punt 8.

Collega, volgens artikel 13 is de raad van bestuur bovendien onder meer bevoegd voor: "het uitvoeren en laten uitvoeren van studies die verband houden met de opdrachten van de CSPI". Zo'n 'proof of concept' over blockchain kan dus vallen binnen de opdrachten van de CSPI zoals die in het samenwerkingsakkoord zijn geformuleerd. Maar, zoals gezegd, vind ik het van groter belang om tot een performante uitwisseling van gegevens te komen. De manier waarop is voor mij van secundair belang. De CSPI hoeft wat mij betreft niet het nieuwste van het nieuwste te willen implementeren, want experimentele technologieën zouden ook tot vertragingen kunnen leiden. Volgens mij moet de CSPI in de eerste plaats doen waarvoor het is opgericht.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik moet eerlijk zeggen dat 'proof of concept' inderdaad is waar wij op aandringen. Ik vind dat een heel goede start. We zijn er ons zeer goed van bewust – we hadden daarover in deze commissie een gesprek op 24 april – dat je nieuwe technologieën altijd met de nodige voorzichtigheid moet benaderen, maar zeker niet links moet laten liggen. We moeten bekijken wat daarvan de mogelijkheden zijn. Met zo'n 'proof of concept' is dat exact wat we kunnen doen.

Wij kijken ook uit naar dat strategisch plan. Ik denk dat we u daarover eind dit jaar of begin volgend jaar opnieuw mogen bevragen. We zullen dat ook zeker doen.

U weet dat uw eigen jongerenafdeling binnen de partij daarin trouwens nog een stap verder is gegaan en al meteen de vlucht vooruit heeft genomen. Zij stellen – niet onmogelijk in de toekomst, maar toch heel verregaand – de afschaffing van het notariaat voor. In elk geval is het belangrijk dat we al die zaken van dichtbij in de gaten houden en dat we bekijken wat de mogelijkheden zijn.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, er zijn verschillende initiatieven binnen de Vlaamse overheid waar men blockchaintechnologie aan het bekijken is. Onder andere natuurbeheer, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en sociaal verhuren zitten daar onder.

Om die verschillende initiatieven te ondersteunen en te kaderen, lanceert het Agentschap Informatie Vlaanderen een eigen programma op de website. Dit programma is bedoeld om de verschillende administraties die hiermee aan de slag gaan te ondersteunen.

Minister, mijn vraag is evident. Hoe breed is die opdracht? Wordt erover gewaakt dat de verschillende initiatieven een beetje worden gestroomlijnd en met elkaar accorderen?

Mijnheer Diependaele, ik ga even in op uw laatste opmerking. Het is een goede zaak dat de Vlaamse Regering deze nieuwe technologie, zij het met enige terughoudendheid, omarmt. Gezien de vragen om uitleg over blockchain die in verschillende commissies opduiken, leg ik de laatste hand aan een conceptnota over het onderwerp. De vraag is steeds waar het zal worden gebruikt. Het lijkt me echter nuttig dat het Vlaams Parlement zich grondig informeert over alle mogelijke toepassingen, uitdagingen en gevaren van deze technologie. Om die manier kunnen we niet enkel vragen dat de Vlaamse overheid gestroomlijnd te werk gaat, maar kunnen we onze kennis over deze nieuwe technologie ook gestroomlijnd op de Vlaamse Regering loslaten.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Schiltz, de informatie die u vraagt, bevindt zich bij het Agentschap Informatie Vlaanderen. Ik zal navraag doen en u op de hoogte houden.

Mijnheer Diependaele, we zitten, zoals steeds, op dezelfde lijn, namelijk de Tomme-lijn. *(Gelach)*

We moeten de zaak met de nodige voorzichtigheid en openheid benaderen. Wat de voorstellen van de jongerenorganisatie van mijn partij betreft, kan ik u wel meedelen dat ik de woordvoerder niet ben. Het is ondertussen al een hele tijd geleden dat ik nog het woord heb genomen namens een jongerenorganisatie. Ik voel me vandaag niet meer geroepen om namens deze organisatie het woord te voeren.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Schiltz, u hebt natuurlijk gelijk. Dat is wat wij ook proberen te doen door verschillende vragen om uitleg te stellen. U werkt aan een conceptnota. Dat is goed, maar mij lijkt het vooral belangrijk de uitvoerders duidelijk te maken dat dit in het beleid moet worden opgenomen. Zij zitten er vlakbij. Het belangrijkste is dat de administratie dit stap voor stap opvolgt. Dat is het signaal dat we als Vlaams Parlement willen geven.

Minister, we zitten op dezelfde lijn. Ik hoop dat het een lijn met een lange ij is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de mogelijke scheef trekking van de fiscale uitgaven in de personenbelasting – 149 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Paul Van Miert

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, ik heb een vraag om uitleg ingediend over de mogelijke scheef trekking van de fiscale uitgaven in de personenbelasting. Ik verwijs hiervoor naar een artikel van de heer Wellens dat op 24 augustus 2017 in Trends is verschenen.

Het probleem heeft betrekking op het vak waar de hypothecaire leningen en de levensverzekeringen worden aangegeven. Blijkbaar verdwaalt niet enkel de belastingplichtige, maar ook de belastingambtenaar wel eens in dat labrynt van 160 codes.

Het is een bevoegdheid van de gewesten een belastingvermindering toe te kennen voor kapitaalaflossingen, interesten en levensverzekeringspremies voor de eigen woning. Indien de uitgaven zijn betaald voor een andere dan de eigen woning, bijvoorbeeld een tweede verblijf, moet de federale overheid het fiscaal voordeel toekennen. Deze verdeling is in de zesde staatshervorming vastgelegd.

In de praktijk zien we echter dat er heel wat fouten worden gemaakt. Levensverzekeringspremies die niets met een woning te maken hebben, worden vaak verkeerd aangegeven in het gewestelijk deel van de aangifte. De eenvoudige reden is dat de rubriek 'premies van individuele levensverzekeringen' in dat deel van de aangifte eerst staat. De juiste federale rubriek volgt pas een hoop codes later.

Als er al een nazicht van de aangifte volgt, blijkt dat lang niet waterdicht te zijn. In een aantal dossiers is, na de opvraging van de fiscale attesten door de belastingambtenaar, toch nog foutief de gewestelijke in plaats van de federale vermindering in het aanslagbiljet opgenomen. Het gevolg is dat het fiscaal voordeel ten laste van de regionale overheid wordt gelegd. In feite moet de federale overheid dit op zich nemen.

Hetzelfde fenomeen doet zich voor bij de aangifte van leningen voor gedeeltelijk verhuurde of beroepshalve gebruikte woningen. Het onderscheid tussen de eigen woning en de andere woning wordt in de aangifte niet altijd correct gemaakt. Hierdoor worden de regio's opnieuw met te hoge fiscale uitgaven opgezadeld.

Minister, de controle op de inning en de verdeling van de lusten en de lasten van onze personenbelasting is een zuiver federale bevoegdheid. Op dit ogenblik hebben de gewesten daar geen vat op. Misschien is dit na uw antwoord niet langer het geval. Naar aanleiding van het artikel, getiteld 'Rechter en partij', zou ik u graag een aantal vragen stellen.

In welke mate treedt u de analyse bij die in het artikel wordt gemaakt? Kan uw administratie een inschatting maken van het eventueel door de Vlaamse overheid misgelopen bedrag? In welke mate kunt u beschikken over gegevens die dit toelaten? Zult u hieromtrent contact opnemen met de federale minister?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Voorzitter, de zesde staatshervorming heeft de gewesten een aantal bijkomende bevoegdheden gegeven met betrekking tot de personenbelasting. De meest in het oog springende bevoegdheid betreft de gewestelijke opcentiemen. Daarnaast hebben de gewesten echter ook de exclusieve bevoegdheid gekregen voor de toekenning van specifieke belastingverminderingen of -kredieten. Een van die exclusieve belastingverminderingen is de belastingvermindering voor uitgaven voor het verwerven of het behouden van de eigen woning. Dat is de bekende Vlaamse woonbonus. Ik moet hier de nadruk leggen op het woord 'eigen'. Het gaat namelijk om de woning waarvan de belastingplichtige de eigenaar, de bezitter, de erfpachter, de opstalhouder of de vruchtgebruiker is. In principe bewoont hij de woning ook zelf.

Aangezien de exclusieve bevoegdheid voor dergelijke uitgaven aan de gewesten is overgedragen en de gewesten van die bevoegdheid gebruik hebben gemaakt, bestaan er uiteraard verschillen tussen de gewesten. Ook het Vlaamse Gewest heeft gebruik gemaakt van zijn fiscale autonomie op dit vlak.

We hebben alle bestaande belastingverminderingen voor de eigen woning in de geïntegreerde woonbonus geclusterd. Naast de Vlaamse woonbonus waren immers ook tal van andere belastingverminderingen voor de eigen woning historisch gegroeid. Ik denk dan aan de belastingvermindering voor het

langetermijnsparen of het bouwsparen. Door een geïntegreerde woonbonus hebben we ervoor gezorgd dat er in de toekomst nog slechts één Vlaams systeem zal bestaan.

Als ik het over de eigen woning heb, betekent dit natuurlijk dat er ook zoets als de niet-eigen woning bestaat. Klassiek zijn dit woningen die de belastingplichtige huurt of verhuurt. Hiervoor kent de federale overheid een aantal belastingverminderingen toe. Nog moeilijker wordt het indien een belastingplichtige zowel een eigen als een niet-eigen woning heeft en voor beiden een hypothecaire lening is aangegaan. Het is ook mogelijk dat hij bepaalde uitgaven als beroepskosten wenst in te brengen. Ik schets nu even de bestaande fiscale situatie om aan te tonen dat dit bijzonder complex is.

Het verbaast me niet dat elke belastingplichtige precies weet wat hij niet weet. Ondanks de uitvoerige toelichting bij de aangifte weet hij niet waar hij welk cijfer moet invullen. Dit geldt ook voor de aangiftewizard voor de mensen die hun aangifte met Tax-on-Web indienen. Ik heb vernomen dat dit ondertussen vele miljoenen mensen zijn.

Hiermee botsen we natuurlijk op de grenzen van onze fiscale bevoegdheden inzake de personenbelasting. Binnen de mogelijkheden en de fiscale bevoegdheden waarover we beschikken, heb ik getracht het Vlaams landschap van de belastingverminderingen voor de eigen woning minder complex te maken. Ik heb die verminderingen vervangen door een geïntegreerde woonbonus.

De belastingdienst, waaronder ook de vormgeving van de aangiftes valt, is een federale bevoegdheid gebleven. Het Departement Financiën en Begroting verleent steeds zijn volledige medewerking wanneer de centrale diensten van de FOD Financiën dit vragen. Verder treedt het departement actief in contact met de bevoegde centrale diensten wanneer, bijvoorbeeld, uit de vragen aan de Vlaamse Infolijn blijkt dat bepaalde problemen zijn gesignaleerd. Om een einde aan die problemen te stellen en hieromtrent duidelijkheid te krijgen, is er een regelmatige uitwisseling van informatie over de regelgeving en over de concrete toepassing ervan.

Mijnheer Lantmeeters, dit blijkt enkel tot die vragen beperkt. U moet begrijpen dat mijn administratie absoluut niet tussenbeide kan komen met betrekking tot concrete dossiers. Dat zou de fiscale bevoegdheidsverdeling schenden. Wie mij kent, weet dat ik respect heb voor de bevoegdheden in dit land. Zolang me dat niet wordt gevraagd, zal ik me principieel niet mengen in de bevoegdheden van andere excellenties op een ander bestuursniveau. Om die reden zal ik met betrekking tot concrete dossiers nooit contact opnemen met bepaalde belastingkantoren.

Het Departement Financiën en Begroting beschikt enkel over geaggregeerde informatie over de aangiften van de personenbelasting. Deze informatie maakt het mogelijk de evoluties op te volgen van de aangegeven bedragen en de gemiddeld verkregen belastingvoordelen. We kunnen het bedrag van de fiscale uitgaven zelf inschatten en we kunnen beleidssimulaties uitvoeren.

Het is op basis van dergelijke informatie onmogelijk een verdere detailanalyse van de aangiften van de personenbelasting uit te voeren. Hierdoor zouden we in het vaarwater van de bevoegdheden van de federale overheid en van minister Van Overtveldt komen. Een grondige controle vereist immers toegang tot en inzage in de individuele dossiers. Naast de bevoegdheidsverdeling speelt ook de problematiek van de privacy hier een rol. Gezien mijn vorige functie in de Federale Regering hecht ik daar wat belang aan. Die dossiers staan bol van de gevoelige informatie, zoals inkomen en familiale toestand.

Niettegenstaande onze goede wederzijdse relatie, heb ik nog geen contact opgenomen met minister Van Overtveldt. Gezien de huidige bevoegdheidsverdeling is er volgens mij slechts een oplossing voor het probleem. Elk controlekantoor moet systematisch alle aangiftes controleren waarin sprake is van een belastingvermindering voor de verwerving of het behoud van de eigen of de niet-eigen woning. Hiervoor zouden wellicht ook de achterliggende stukken bij de belastingplichtige moeten worden opgevraagd.

Volgens mij zal minister Van Overtveldt verklaren dat hij zich, met de middelen waarover hij beschikt, van deze taak kwijt. Ik bedoel hiermee dat ik een federale minister moeilijk officieel kan vragen of hij zijn job goed doet en de aangiftes wel degelijk controleert. Indien dit nodig zou zijn, ben ik wel bereid om een tussenpersoon tussen het Vlaams Parlement en de federale overheid te zijn. Ik voel me daar uitermate toe geroepen. Ik voel me niet geroepen om andere ministers op de vingers te tikken.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik kan eigenlijk niet tevreden zijn met uw antwoord. U hebt een hele opsomming gegeven om tot dezelfde vaststelling te komen als ik heb voorgelegd. U hebt verklaard dat er wel het een en het ander gebeurt dat misschien niet correct is.

Het probleem is niet zozeer dat de belastingplichtige de aangifte soms verkeerd invult. Dat moet niet doelbewust gebeuren. Ik heb daarnet een voorbeeld gegeven. De reden is dat bepaalde categorieën van individuele levensverzekeringspremies eerst voor de gewestelijke overheid en pas nadien voor de federale overheid aan bod komen. Ook de ambtenaar weet niet hoe het juist moet. Dit gebeurt soms in het voordeel en soms in het nadeel van Vlaanderen. Dit kan in het voordeel van Vlaanderen zijn indien een burger gaat wonen in een woning die hij het jaar voordien verhuurde en de premie in dezelfde categorie blijft invullen. Dat is in het nadeel van de federale overheid.

Met controles komen we er niet. De situatie is complex en dit blijkt geen oplossing te zijn, vooral omdat het federale controles betreft. De door u aangehaalde vereenvoudiging van de regelgeving lijkt me zeker een noodzakelijke voorwaarde. Volgens mij moeten we hier echter opmerken dat die zesde staatshervorming, waar ik al eerder opmerkingen over heb gemaakt, toch niet zo goed is.

Minister, de zesde staatshervorming heeft Vlaanderen bepaalde bevoegdheden gegeven, maar heeft Vlaanderen niet de controlebevoegdheid gegeven. U hebt nu verklaard dat de situatie is wat ze is en dat u niet bij de federale minister zult aandringen. Ik denk dat we hiermee tekortschieten. Volgens mij moet de Vlaamse overheid in dit verband een rol op zich nemen. We moeten ervoor zorgen dat Vlaanderen krijgt wat aan Vlaanderen toekomt. U moet niet stellen dat de federale overheidsdiensten hun verplichtingen goed naleven. Het zijn de ambtenaren die vaak niet zien welke aangiftes verkeerd zijn ingevuld.

Binnen het bestaande wetgevend kader gaat het misschien niet. De vraag is of we dat wetgevend kader kunnen veranderen of een structuur in het leven kunnen roepen om de controle voor een gedeelte in Vlaamse handen te brengen.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Los van mijn persoonlijke overtuiging, die anders kan zijn dan wat hier nu voorligt, ben ik de mening toegedaan dat er een duidelijke afspraak is gemaakt. Er wordt niet tot een nieuwe staatshervorming

overgegaan. Het lijkt me, met andere woorden, dan ook moeilijk en cours de route bevoegdheden te veranderen.

Mijnheer Lantmeeters, u brengt me in een moeilijk parket. Als Vlaams volksvertegenwoordiger vindt u dat de minister van Financiën op een ander bestuursniveau het op een andere manier zou moeten aanpakken. Het is echter niet enkel de zesde staatshervorming die voor een complexe verdeling zorgt. Het onderscheid tussen de eigen woning en de niet-eigen woning is niet tijdens een staatshervorming door de federale overheid bedacht: het gaat om een Vlaamse beslissing waarvoor zowat alle partijen deels de verantwoordelijkheid dragen. We hebben het complex gemaakt.

Indien u me vraagt om het wat minder complex te maken, ben ik altijd bereid te onderzoeken. U wilt de federale controles echter naar het Vlaams bestuursniveau overbrengen. Ik begrijp dat u natuurlijk meer vertrouwen stelt in een liberale minister van Financiën, maar u vraagt nu toch wel wat te veel van mij.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, voor de goede vrede zal ik niet op uw laatste opmerking ingaan. Het gaat me niet om de regelgeving. Het is zeer duidelijk. De controle is op dit ogenblik moeilijk. Ambtenaren weten vaak niet waar ze aan toe zijn en zien vaak fouten over het hoofd. Ik vraag u om hier iets aan te doen. *(Opmerkingen van minister Bart Tommelein)*

Uw regering en onze meerderheid zorgen ervoor dat bepaalde bijdragen door de Vlaamse overheid en andere bijdragen door de federale overheid moeten worden gedragen. We moeten een manier vinden om de door het Vlaams Parlement opgestelde regelgeving ook te laten naleven. Vlaanderen moet krijgen wat Vlaanderen toekomt. Dat is mijn oproep.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.